

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 77

Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Yükseltilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve C. Senatosu Bitlis Üyesi Kâmrân İnan'ın, Özel Kanunlarla Bağlanmış Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Artırılmasına Dair Kanun Teklifi ve Plan Komisyonu Raporu. (1/101; 2/107)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 101.244/04011

7 . 3 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 3.3.1978 tarihinde kararlaştırılan «Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Yükseltilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

Bütçe kanunlarına bağlı (ç) işaretli cetvelde ismen gösterilen ve Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasında üstün hizmetleri bulunan, Sivas Kongresince seçilen Temsil Heyeti üyeleri ile eş ve çocuklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci döneminde bulunan üyeler ile eş ve çocuklarına, Kurtuluş Savaşı ve iç isyanların bastırılmasında üstün başarılarından dolayı kendileri veya şehit olanların dul ve yetimleri ile Kore Savaşında büyük fedakârlık göstermiş bulunanların kendilerine, şehit olanların dul ve yetimlerine ve diğer taraftan gerek istihbarat teşkilatında görevin yapımı sırasında hayatlarını kaybedenlerin dul ve yetimleri ve gerek yurt dışında vazifeleri başında Türk düşmanları tarafından caniyane bir şekilde öldürülen büyükelçilerimiz, konsoloslarmızın dul ve yetimlerine özel kanunlarla vatani hizmet tertibinden bağlanmış bulunan aylıkların sabit birer rakamı olmasından dolayı, diğer emekli dul ve yetim aylıklarına yapılan artışlara paralel olarak artırılması vatana üstün görevleri ifa etmiş kişiler ile bunların dul ve yetimlerinde devamlı şikâyet konusu olmakta idi.

5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa ek olarak yürürlüğe giren 11 . 7 . 1971 tarih ve 1425 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesiyle her ne kadar, belirlenen aylıklar % 100 oranında artırılmış ise bu artış sınırlı olmuş ve bugün için bir değer ifadesinden uzak kalmıştır.

Bu nedenle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun uygulanması ile personel ve emekli rejimimizde kabul edilen katsayı ve gösterge esasının özel kanunları uyarınca vatani hizmet tertibinden aylık alanlara da uygulanması ve her yıl Bütçe Kanunu ile belirlenen katsayıda yapılacak düzenlemeler ile, bunlara da belirli bir

oranda aylık artışı sağlanması bu tasarı ile sağlanacak ve böylelikle öteden beri devam eden bir eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

Her ne kadar bu husus 1978 yılı Bütçe Kanununa konulan geçici bir madde ile halledilmiş ise de, Bütçe kanunları bir yıl süre ile yürürlükte bulunduğundan, devamlılık arz etmemektedir.

Konunun belirlenen nedenlerle devamlılık arz etmesi ve bu esasa bağlanması TBMM'ce yürürlüğe konulacak bir kanun ile düzenlenmesi zorunlu bulunmaktadır.

8 . 8 . 1977

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

«Özel Kanunlarla bağlanmış vatani hizmet tertibinden aylık alanların aylıklarının artırılmasına dair kanun» teklifini benimsemiş bulunuyorum.

İşleme konulmasını emir ve delaletlerine arz ederim.

Saygılarımla.

Cumhuriyet Senatosu Bitlis Üyesi
Kâmrân İnan

7 . 6 . 1976

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

«Özel Kanunlarla bağlanmış vatani hizmet tertibinden aylık alanların aylıklarının artırılmasına dair kanun» teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğine saygı ile arz ederiz.

Bitlis Senatörü
Kâmrân İnan

İzmir Senatörü
Mümin Kırlı

G E R E K Ç E

Vatana ve millete her sahada büyük hizmetler yapmış, vatan ve millet için kahramanlıklar ve yararlıklar göstermiş ve bu vesile ile vatani hizmet tertibinden kendilerine veya dul ve yetimlerine özel kanunlar ile aylık bağlanmış kişilerin bugün almakta buldukları aylıklar, günün geçim şartları ile kıyas kabul etmeyecek derecede azdır.

İçlerinde 300 Türk lirasının altında aylık almakta olanlarda vardır. Aylıklar da farklı tarihlerde konulan özel kanunlar ile bağlandığından ayrı ayrı rakamları göstermektedir.

İşbu kanun teklifimiz, vatani hizmet tertibinden aylık almakta olanların, aylıklarının günün sosyal ve ekonomik şartlarına uygunluğunu sağlamak ve hak sahipleri arasında aylık yönünden bir paralellik temin etmek amacı ile hazırlanmıştır.

C. SENATOSU BİTLİS ÜYESİ KÂMRAN İNAN'IN TEKLİFİ

Özel Kanunlarla Bağlanmış Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Artırılmasına Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Özel Kanunlar ile bağlanmış vatani hizmet tertibinden aylık almakta olanların aylıkları, 200 gösterge rakamının Bütçe Kanunları ile tespit edilecek katsayı ile çarpımı tutarı, esas alınarak tespit edilir.

MADDE 2. — Bu Kanun 1 Mart 1976 tarihinden geçerli olmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/101, 2/107
Karar No. : 12

16 . 4 . 1978

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisionumuza sevk edilen «Vatani hizmet tertibinden aylık alanların aylıklarının yükseltilmesi hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Bitlis Üyesi Kâmrân İnan'ın, Özel kanunlarla bağlanmış vatani hizmet tertibinden aylık alanların aylıklarının artırılmasına dair kanun teklifi» Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda görüşüldü.

Bilindiği gibi bütçe kanunlarına bağlı (C) işaretli cetvelde ismen gösterilen ve Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasında üstün hizmetleri bulunan, Sivas Kongresince seçilen temsil heyeti üyeleri ile eş ve çocuklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Birinci Döneminde bulunan üyeler ile eş ve çocuklarına, Kurtuluş Savaşı ve iç isyanların bastırılmasında üstün başarılarından dolayı kendileri veya şehit olanların dul ve yetimleri ile, Kore Savaşında büyük fedakarlık göstermiş bulunanların kendilerine, şehit olanların dul ve yetimlerine ve diğer taraftan istihbarat teşkilatında görevin yapımı sırasında hayatlarını kaybedenlerin dul ve yetimleri ve yurt dışında vazifeleri başında şehit edilen Büyükelçilerimiz, Konsololarımızın dul ve yetimlerine özel kanunlarla vatani hizmet tertibinden bağlanmış bulunan aylıkların sabit birer rakamı olmasından dolayı, diğer emekli dul ve yetim aylıklarına yapılan artışlara paralel olarak artırılması gerekmektedir.

5434 sayılı TC Emekli Sandığı Kanununa ek olarak yürürlüğe giren 1425 sayılı Kanunun geçici 4'ncü maddesiyle her ne kadar belirlenen aylıklar % 100 oranında artırılmış ise de bu artış sınırlı olmuş ve bugün için bir değer ifade etmemektedir. Ayrıca 657 sayılı Kanunun uygulanması ile personel ve emekli rejiminde kabul edilen katsayı ve gösterge esasının özel kanunları uyarınca vatani hizmet tertibinden aylık alanlara da uygulanması ve her yıl bütçe kanunu ile belirlenen katsayıda yapılacak düzenlemeler ile, bunlara da belirli bir oranda aylık artışı sağlanması bu tasarı ile sağlanacak ve böylelikle öteden beri devam eden eşitsizlik giderilmiş olacaktır.

Bu gerekçelerin ışığı altında hazırlanan tasarı ve teklif, Komisyonumuzca da olumlu bulunmuş, görüşmelere tasarıyı esas alarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesinin görüşülmesi sırasında kabul edilen önerge ile gösterge rakamları kendilerine 400, eşlerine 300, yetim ve diğer yakınlarına 200'e yükseltilecek ve madde bu değişiklikle,

Tasarının yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 2 ve 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun olurlarının sağlanması için, Yüksek Başkanlığa sunulur,
Saygılarımızla.

Başkan
Tekirdağ
Yılmaz Alpaslan

Başkanvekili
Aydın
Muharrem Sökeli

Sözcü
İstanbul
Sevil Korum

Kâtip
Trabzon
Ertöz Vahit Suiçmez

Adana
M. Kemal Küçüktepepınar

Ankara
Sabati Ataman

Artvin
Mehmet Balta

Balıkesir
Necati Cebe

Bolu
Halûk Karabörklü

Çanakkale
Orhan Çaneri

İstanbul
Ali Nejat Ölçen

İzmir
Süleyman Genç

Kars
Doğan Araslı

Kastamonu
Sabri Tıgılı

Kırklareli
Mehmet Dedeoğlu

Konya
Yücel Akıncı

Nevşehir
Y. Kemal Yüksekli

Samsun
İ. Etem Kılıçoğlu

Siirt
Nebil Oktay

Sivas
Ali Gürbüz
İmzada bulunamadı.

Sivas
Azimet Köylüoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Yükseltilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Bütçe kanunlarına bağlı (Ç) işaretili cetvelde ismen gösterilmek suretiyle vatani hizmet tertibinden aylık alanların almakta oldukları aylıklar yerine, aşağıdaki esaslara göre tespit edilecek aylıklar ödenir.

a) Aylıkların hesabında gösterge ve katsayı esası uygulanır.

b) Gösterge rakamları kendileri için 300, dul eşleri için 200, yetim ve diğer yakınları için 100'dür.

c) Aylıkların miktarı yukarıda belirtilen gösterge rakamlarının bütçe kanunlarında gösterilen katsayı ile çarpılması suretiyle bulunur. Ancak bu şekilde hesaplanacak aylık miktarı önceki aylıklarından az olduğunda eski aylıkların ödenmesine devam olunur.

d) Bu Kanunun kapsamına girenlerle ilgili özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

MADDE 2. — Bu Kanun 1 . 3 . 1978 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Alanların Aylıklarının Yükseltilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Bütçe kanunlarına bağlı (Ç) işaretili cetvelde ismen gösterilmek suretiyle vatani hizmet tertibinden aylık alanların almakta oldukları aylıklar yerine, aşağıdaki esaslara göre tespit edilecek aylıklar ödenir.

a) Aylıkların hesabında gösterge ve katsayı esası uygulanır.

b) Gösterge rakamları kendileri için 400, dul eşleri için 300, yetim ve diğer yakınları için 200'dür.

c) Aylıkların miktarı yukarıda belirtilen gösterge rakamlarının bütçe kanunlarında gösterilen katsayı ile çarpılması suretiyle bulunur. Ancak bu şekilde hesaplanacak aylık miktarı önceki aylıklarından az olduğunda eski aylıkların ödenmesine devam olunur.

d) Bu Kanunun kapsamına girenlerle ilgili özel kanunlardaki hükümler saklıdır.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

3 . 3 . 1978

Başbakan	Devlet Bakanı
B. Ecevit	Başbakan Yardımcısı
Devlet Bakanı	O. Eyüboğlu
H. Çetin	Devlet Bakanı
Devlet Bakanı	E. Akova
A. R. Septioğlu	Devlet Bakanı
Milli Savunma Bakanı	M. Kılıç
H. E. Işık	İçişleri Bakanı
Milli Eğitim Bakanı	İ. Özyıldırım
N. Uğur	Bayındırlık Bakanı
Gümrük ve Tekel Bakanı	Ş. Elçi
T. Mataracı	Ulaştırma Bakanı
Sanayi ve Teknoloji Bakanı	G. Öngüt
O. Alp	İşletmeler Bakanı
İmar ve İskân Bakanı	Prof. Dr. K. Bulutoğlu
A. Karaaslan	Köy İş. ve Koop. Bakanı
Sosyal Güvenlik Bakanı	A. Topuz
H. İşgüzar	Kültür Bakanı
	Doç. Dr. A. T. Kışlalı

Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı	Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. T. Feyzioğlu	Dr. F. Sükan
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
Dr. L. Doğan	S. Yıldız
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
A. Şener	M. Can
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
Prof. G. Ökçün	Z. Müezzinoğlu
Ticaret Bakanı	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı
T. Köprülülür	Dr. M. Tan
Gıda - Ta. ve Hay. Bakanı	Çalışma Bakanı
M. Yüceler	A. B. Ersoy
En. ve Tabii Kay. Bakanı	Turizm ve Tan. Bakanı
Doç. Dr. D. Baykal	A. Coşkun
Orman Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
V. İlhan	Y. Çakmur
Yerel Yönetim Bakanı	
M. Özdemir	